

АДВОКАТСКА КОМОРА СРБИЈЕ

Дечанска 13, 11000 Београд, Србија
Телефон: +381 11 32-39-072   Fax: +381 11 32-32-203
e-mail: office@aks.org.rs   a.k.srbije@gmail.com

број: 930/82018
датум: 04.12.2018.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА Др НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ, МИНИСТАР

БУЛЕВАР МИХАИЛА ПУПИНА 2а
11103 БЕОГРАД

ПРЕДМЕТ: захтев Адвокатске коморе Србије за измену система преузимања записника о увиђају саобраћајне незгоде

Поштовани господине Министре,

Удружење осигуравача Србије и то Министарство, покренули су систем за дигитално преузимање записника о увиђају саобраћајних незгода и пратеће документације, а који систем се примењује за све саобраћајне незгоде које су се догодиле после 10.септембра 2018.године. Од када функционише овај систем, оштећеним грађанима и пуномоћницима-адвокатима које исти ангажују за заступање у поступку накнаде штете, се украђује право на преузимање записника о увиђају саобраћајне незгоде у надлежним Полицијским управама, а као разлог ускраћивања права на добијање записника о увиђају, наводи се ступање на снагу Правилника о начину прикупљања, чувања и достављања података из записника о увиђају саобраћајних незгода неопходних за процену и ликвидацију штета, који Правилник је донео Управни одбор Удружења осигуравача Србије на седници дана 26.09.2018.године.

По овој новој процедури, оштећени грађани могу само комуницирати са осигуравајућим друштвом које треба да им надокнади штету, а начини на које оштећени може сазнати ком осигуравајућем друштву треба да се обрати су: да сазна од полицајца који врши увиђај, да сазна од возача који је возио возило које је проузроковало штету, или преко сајта УОС.

Адвокатска комора Србије захтева измену овог система, или измену упутства која су добиле ПУ у Републици Србији од Министарства унутрашњих послова и захтева враћање „старог“ система уручења записника о увиђају саобраћајних незгода грађанима који су учествовали у саобраћајним незгодама или њиховим пуномоћницима-адвокатима, а за овакав захтев даје следеће разлоге и образложење:

- 1) Нејасно је како Удружење осигуравача Србије, може да наметне Министарству унутрашњих послова коме ће то Министарство да доставља записнике о увиђају саобраћајних незгода и начин достављања који се односи на учеснике саобраћајне незгоде-грађане. Удружење осигуравача Србије (у даљем тексту: УОС) има право да уређује свој начин прикупљања података и чувања података, али својим Правилником не може да

ограничава у остварењу права трећих лица – грађане Србије нити може својим Правилником да наређује Министарству унутрашњих послова коме ће и како достављати записнике о увиђају саобраћајних незгода, односно Правилник УОС-а није обавезујући за то Министарство нити је обавезујући пропис за трећа лица.

Правилник УОС-а не може да обавезује трећа лица, нити се Правилником УОС-а могу трећа лица онемогућавати да остварују своја права на накнаду штете, а то право подразумева да свако о чијем се праву ради (овде о праву на накнаду штете), односно ко има оправдан правни интерес, има право да добије све податке о догађају у коме је учествовао и има право да за остварење и заштиту својих права, за поступак накнаде штете, ангажује адвоката који ће га у том поступку накнаде штете заступати.

- 2) У одредби чл.4.ст.1. је прописано да се овај начин преузимања извештаја о саобраћајној незгоди и пратеће документације, односи искључиво на случај подношења одштетног захтева у случају када је у саобраћајној незгоди настала мања материјална штета, тј. у случају када нема повређених лица или из других разлога није покренут кривични поступак.

Ова одредба је, пре свега, непрецизна, јер се не зна шта се подразумева под мањом материјалном штетом, а осим тога, како је уопште могуће знати о којој висини штете се ради без записника о штети на возилу, који такође може бити споран и оспораван у току поступка накнаде штете вештачењем и у судском поступку.

- 3) Посебно је проблематична одредба чл.7. Правилника УОС-а, по којој оштећено лице тек ако му захтев буде одбијен у целости или делимично, или из неког другог разлога не буде задовољно одлуком о ликвидацији штете (а пре тога мор да сазна коме подноси захтев), има право да писаним путем затражи и добије Извештај о саобраћајној незгоди и скицу лица места!

Оваква одредба је скандалозна и у ствари је усмерена ка једном циљу осигуравајућих друштава, а то је да оштећенима исплате што мањи износ штете, рачунајући на то да када оштећеном понуде било који износ, да ће исти на тај износ пристати, а велика је вероватноћа и да хоће када не зна чињенице, јер нема записник о увиђају и скицу лица места и не може да провери, на пример, да ли има подељене одговорности или не.

- 4) УОС може својим Правилницима регулисати само поступке који се односе на процедуре које морају да поштују осигуравајућа друштва и начин комуницирања осигуравајућих друштава између себе и са МУП-ом, али не могу се Правилником УОС-а ускраћивати права грађана да располажу подацима који се тичу њихових права и обавеза за догађаје у којима су учествовали.

- 5) Одредом чл.36. ст.1. Закона о адвокатури је прописано да адвокат има право да, у циљу пружања правне помоћи, од државних органа, установа, предузећа и других организација тражи и благовремено добије информације, списе и доказе који су у њиховом поседу или под њиховом контролом, а ставом 2. да су државни органи, установе и предузећа ДУЖНИ да, у складу са законом, адвокату омогуће приступ информацијама, списима и доказима из става 1. овог члана.

Одредбом чл.3. Закона о адвокатури је прописано да пружање правне помоћи из чл.2.ст.1.овог закона, обухвата и, између осталог, састављање

тужби, захтева, предлога, молби, правних лекова, представки и других поднесака, заступање и одбрану физичких и правних лица.

Уставом Републике Србије одредбом 67. је гарантовано право грађана на правну помоћ коју пружа адвокатура као самостална и независна служба.

Према изричитим одредбама Устава и Закона о адвокатури, грађани имају право на правну помоћ коју пружају адвокати, а адвокати имају право да, ради савесног и стручног пружања правне помоћи, располажу свим доказима, информацијама и списима са којима располажу државни органи и друге организације, установе и предузећа.

- 6) На овај начин, две стране у поступку накнаде штете или будућем судском спору-осигуравајуће друштво и оштећени, стављени су у неравноправан положај као странке у поступку, јер једна страна има све информације и доказе, а друга страна – оштећени нема ништа све док јој се не одбије захтев или не буде задовољна понуђеним износом. Стране у спору и у било ком поступку, морају бити равноправне у правима, иначе нема правичног поступка. Супротно поступање, а у конкретном случају је реч о онемогућавању лица које је претрпело штету у саобраћајној незгоди да благовремено и без ометања од стране других лица (правних и физичких) сазна све чињенице које су од значаја за заштиту његових права и имовинских интереса представља кршење одредбе члана 6 Европске декларације о људским правима – право на правично суђење, члана 13 – право на делотворан правни лек и члана 14 – забрана дискриминације – која се у овом случају спроводи по основу имовинског стања јер се лице које има или би могло да има одређени имовинскоправни захтев онемогућава да благовремено сазна све чињенице од значаја за остварење тог захтева.
- 7) Законом о безбедности саобраћаја на путевима („Сл.гласник РС“ 41/209, 53/210, 101/2011, 32/201-ОУС, 55/2014, 96/2015-др.зак., 9/2016-ОУС, 24/2018, 41/2018, 41/2018-др.зак., 87/2018) прописано је да је лице овлашћено законом дужно да изађе на место саобраћајне незгоде са повређеним, односно погинулим лицима или када је наступила велика материјална штета (члан 170 став 1 цитираног закона) и дужно је да поводом негоде сачини увиђајну документацију (записник о увиђају, скицу лица места, ситуациони план, фото документацију и остале прилоге). Полицијски службеник је дужан да изађе на место саобраћајне незгоде у којој је настала мања материјална штета ако то захтева један од учесника незгоде или лице које је претрпело материјалну штету и изврши увиђај. Записник о увиђају са свим прилозима је основ за утврђивање евентуалне прекршајне одговорности и доставља се надлежном прекршајном суду.

Законом о прекршајима („Сл.гласник РС“ 65/2013, 13/2016, 98/2016-ОУС) прописано је одредбом члана 93. став 1 прописано је да се пре доношења одлуке окривљеном мора дати могућност да се изјасни о чињеницама и доказима који га терете и да изнес све чињенице и доказе које му иду у корист осим у случајевима предвиђеним законом. Дакле, записник о увиђају који је извршен на месту саобраћајне незгоде није и не може бити тајни документ и доступан ограниченом броју лица. Учесници у саобраћајној незгоди, лица која су претрпела штету услед саобраћајне незгоде, надлежни државни органи за утврђивање евентуалне прекршајне или кривичне одговорности, осигуравајућа друштва која су дужна да исплате накнаду материјалне и нематеријалне штете морају имати потпун и благовремен увид у доказе који су основ утврђивања свих права и обавеза који проистичу из штетног догађаја (утврђивање кривичне или

прекршајне одговорности, висине накнаде материјалне и/или нематеријалне штете, и др.).

Сагласно напред цитираним прописима не постоји ниједан законит правни основ који би онемогућио учесника у саобраћајој незгоди или лице које је претрело штету услед саобраћајне незгоде да одмах по сачињавању записника о увиђају са свом пратећом документацијом буде упознат са његовом садржином и то непосредно од стране државног органа који је тај записник сачинио и да стави евентуалне примедбе на његову садржину.

Адвокатска комора Србије поздравља напор Министарства унутрашњих послова и Удружења осигуравача Србије да се убрза поступак наплате штета које су проузроковане у саобраћајним незгодама, али та намера не може да има за последицу онемогућавање свих заинтересованих лица да одмах и без одлагања добију све информације и доказе за остваривање неког свог права или на закону заснованог правног интереса. Поготово ограничење права на приступ доказима не може да прописује онај ко треба да исплати материјалну или нематеријалну штету. У постојећој ситуацији, поред напред изнетих аргумената о неједнакости странака у поступку, оправдано се поставља питање заштите веродостојности свих доказа који су од значаја за остваривање права на накнаду штете (и по основу и по висини), а обвезнику накнаде штете (осигуравајућем друштву) незаконито ствара простор да услед онемогућавања увида у записник о увиђају оштећеном лицу исплати мањи износ штете у односу на онај који би могао да оствари у редовном току ствари да је имао благобремена сазнања о свим чињеницама унетим у записник о увиђају.

Због свега напред изнетог, Адвокатска комора Србије захтева да Министарство унутрашњих послова без одлагања, изда упутство надлежним Полицијским управама да су дужне да на захтев грађана и правних лица чија су возила учествовала у саобраћајним незгодама, а ради остварења њихових права на накнаду штете и/или њихових пуномоћника адвоката, истима уручују записнике о увиђају саобраћајних незгода и скице лица места, као и сву докуменатацију са којом располажу у вези саобраћајних незгода, одмах и без одлагања. Напомињемо, да адвокатура не спори могућност електронске комуникације надлежних управа Министарства унутрашњих послова са осигуравајућим друштвима у циљу убрзања поступка наплате штете и смањивања трошкова пословања, али тај циљ не може да има за последицу онемогућавање оштећених лица да добију записнике о увиђају са места саобраћајне незгоде без одлагања.

Уколико је потребно, предлагемо састанак на коме би се ово питање расправило и молимо за повратну информацију о начину решавања овог захтева и поступања Полицијских управа убудуће, како би информисали о свему грађане и адвокате.

ПРЕДСЕДНИК
АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ

Виктор Гостиљац, адвокат

